

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.48/2024/7.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2025. január 31. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

Az alárendelt megsértésének büntette miatt Terhelt1 vádlott ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa 2024. június 27. napján kihirdetett Kb.II.5/2024/11. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

[1] A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2024. június 27. napján kihirdetett Kb.II.5/2024/11. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki alárendelt megsértésének büntetésében [Btk. 449. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont]. Ezért öt 280 napi tétel, napi tételenként 1.400 forint pénzbüntetésre ítélte. Az így kiszabott összesen 392.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetére rendelkezett annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. Kötelezte továbbá a vádlottat az eljárás során felmerült 88.068 forint bűnügyi költség viselésére.

[2] A kihirdetett ítélettel szemben az ügyész a vádlott terhére súlyosításért, a pénzbüntetés napi tétel számának, illetve egy napi tétel összegének felemelése érdekében jelentett be fellebbezést. A vádlott és védője a jogorvoslati nyilatkozat megtételére fenntartott három munkanapi határidőben a pénzbüntetés csökkentése érdekében fellebbezett.

[3] Az ügyész a fellebbezése írásbeli indokolásában előadta, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés enyhe, nem juttatja érvényre a büntetés célját és nem igazodik a bűncselekmény tárgyi súlyához. Terhelt1 vádlottal szemben előjárói bűncselekmény, előjárói büntetés miatt került sor vádemelésre. A büntetés kiszabása során ezért figyelembe kell azt is venni, hogy a büntetés célja a szolgálati rend és fegyelem megtartása is. Emellett a büntetés kiszabásakor arra is tekintettel kell lenni, hogy az kellő visszatartó erővel szolgáljon minden előjáró számára, tartsa vissza őket ilyen jellegű bűncselekmények elkövetésétől és mozdítsa elő azt, hogy az előjárók a rájuk ruházott hatalommal csak a szolgálat érdekében, a szabályzatokban rögzített módon éljenek. A

pénzbüntetés napi tételei számának meghatározása során az ügyészi álláspont szerint a bíróság nem vette kellő nyomatékkal figyelembe azt, hogy a vádlott nem pusztán verbálisan sértette alárendeltjét, nagyszámú további alárendelt előtt, hanem a sértettet a tarkóján is megütötte, így a jelen lévő más alárendeltek a sértettet ért hangos és durva sértések mellett a bántalmazásra is felfigyelhettek, ami a sértett megaláztatását tovább fokozta. Az ügyész hangsúlyozta, hogy Terhelt1 vádlott előjáróként a szolgálati érintkezés szabályait többszörösen és durva módon, minden létező elemében megsértette. Az elkövetés feltűnően durva jellege miatt az ügyész a szolgálati viszony megszűnése ellenére is indokoltnak tartotta a pénzbüntetés napi tételei számának emelését, a generális preventív hatás érvényesülése érdekében. A pénzbüntetés egynapi tételének megfelelő összege kapcsán az ügyész számba vette a vádlott vagyoni, jövedelmi, személyi viszonyait érintően az eljárás során megismert adatokat, majd arra a következtetésre jutott, hogy azok alapján a pénzbüntetés egynapi tételének összegét is indokolt magasabb összegben megállapítani.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.641/2024/3. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság eljárása perrendszerű volt, amikor a vádlott vádirati történeti tényállást és minősítést nem vitató, bűnösségére kiterjedő és a tárgyalás tartásához fűződő jogáról lemondó nyilatkozatát a Be. 504. § (3) bekezdése szerinti végzésével elfogadta. Ezután a vádlott bűnösségét a vád tárgyává tett függelemsértő katonai bűncselekményben megállapította, ítéletébe emelve a vádirati tényállást és minősítést.

[5] Kifejtette, hogy a büntetés kiszabása keretében az elsőfokú bíróság a vádlott javára és terhére jelentkező bűnösségi körülményeket megvizsgálta, majd helyesen a törvénnyel első ízben összeütközésbe került vádlottal szemben a Btk. 33. § (4) bekezdésének méltányos alkalmazásával a Btk. 50. § (1) és (3) bekezdése szerinti pénzbüntetést szabott ki. Ennek napi tételszáma azonban álláspontja szerint nem feleltethető meg az elbírált katonai bűncselekmény büntetési alakzatában megjelenő verbális és tetteges vádlotti magatartás magasabb tárgyi súlyának. A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a Btk. 79. §-ában meghatározott büntetési célok – különös figyelemmel a generális prevencióra – maradéktalan elérése érdekében a napi tétel összegét az ügyészi perbeszédben előterjesztett mértéket előően látta szükségesnek felemelni a másodfokú eljárás során. Ugyanakkor azt is megjegyezte, hogy a napi tételhez a törvényi minimumhoz közeli mértékben rendelt összeg tükrözi a katasztrófavédelmi testületből időközben kivált, tisztii illetménnyel már nem bíró vádlott egyéni anyagi teherbíró képességét. Mivel a bűnügyben nem mutatható fel további olyan, eddig bírói értékelési körbe nem vont nyomatékos enyhítő körülmény, ezért a pénzbüntetés mértékének enyhítését célzó védelmi fellebbezések az ítéltáblai eljárásban eredményre vezethetnének. Az ítélet egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát érintő – a pénzbüntetés átváltoztatásáról és a bűnügyi költség viseléséről szóló – rendelkezéseit a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség törvényesnek tartotta.

[6] A leírtak alapján indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának Kb.II.5/2024/11. számú elsőfokú ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg és Terhelt1 vádlottal szemben súlyosításul szabjon ki felemelt napi tételszámú pénzbüntetést. Egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

[7] A védő a fellebbezése írásbeli indokolásában hangsúlyozta, hogy a vádlott a bűncselekmény elkövetését beismerte, a tárgyaláshoz való jogáról lemondott, ezért a törvényszék előkészítő ülésen hozhatott ítéletet. Kiemelte, hogy a büntetéskiszabási körülményeket vizsgálva az elsőfokú bíróság is az enyhítő körülmények túlsúlyát állapította meg. Utalt arra, hogy a bűncselekmény törvényi tényállásán belül az adott magatartás kirívónak nem tekinthető, továbbá, hogy a sértett megbocsátott. A vádlott parancsnoki jellemzése kifejezetten pozitív, két kisgyermek eltartásáról gondoskodik, a szokásos vagyontárgyakon túlmenő vagyonnal nem rendelkezik. Tekintettel arra, hogy a szolgálati viszonya 2022. július 31. napján megszűnt, így a továbbiakban katonai bűncselekmény alanya nem lehet, amely a speciális prevenció vonatkozásában kiemelten értékelendő. A védő érvelése szerint a vád tárgyává tett bűncselekmény elszaporodottnak semmiképpen sem tekinthető, így az általános megelőzés célja sem indokolja a súlyosabb joghátrány alkalmazását. A büntetőeljárás a vádlottnak fel nem róható okból húzódott el, amely körülmény szintén az enyhítés irányába hat. Mindezek alapján a védő az elsőfokú ítélet enyhítését, csekélyebb mértékű pénzbüntetés kiszabását vagy próbára bocsátás alkalmazását indítványozta.

[8] A katonai ügyész, valamint a vádlott és a védő által bejelentett fellebbezések folytán, a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Be. 598. § (2) bekezdése alapján tanácsulésen az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 590. § (3) bekezdésében írtakra figyelemmel

– korlátozottan – bírálta felül. Felülbírálata ezért a Be. 590. § (5) bekezdés a-d) pontjai alapján a hatályon kívül helyezést eredményező eljárési szabályok megtartására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó ítéleti rendelkezésre terjedt ki. A fellebbviteli bíróság a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja alapján nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és határozatát az elsőfokú katonai tanács által megállapított tényállásra alapította. A másodfokú bíróság a Be. 598. § (2) bekezdése alapján tanácsulésen járt el.

[9] A másodfokú katonai tanács a jelen felülbírálat tárgyát képező ítélet meghozatalának előzményeként rögzíti, hogy a Debreceni Regionális Nyomozó Ügyészség a 2023. november 9. napján kelt 3.Nyom.461/2022/9. számú vádiratában Terhelt1 vádlottat a Btk. 449. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) pontja szerint minősülő több katona előtt elkövetett alárendelt megsértésének büntetével vádolta és azt indítványozta, hogy az elsőfokú bíróság a Be. 740. § (1) bekezdése és a (2) bekezdés a) pontja alapján büntetővégzés meghozatalára irányuló eljárásban a vádlottal szemben a Btk. 33. § (4) bekezdése alkalmazásával a Btk. 50. § (1) és (3) bekezdése alapján pénzbüntetést szabjon ki, továbbá kötelezze a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[10] A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2023. november 30. napján tárgyalás mellőzésével hozott Kbk.II.26/2023/2. számú büntetővégzésével a vádlottal szemben a Btk. 449. § (1) bekezdés (2) bekezdés c) pontjába ütköző és aszerint minősülő alárendelt megsértésének büntette miatt 280 napi tétel, napi tételenként 1.400 forint

pénzbüntetést szabott ki, rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztére történő átváltoztatásáról, valamint kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[11] A büntetővégzéssel szemben a katonai ügyész a törvényes határidőben tárgyalás tartására irányuló kérelmet terjesztett elő és azt indítványozta, hogy az elsőfokú katonai tanács a pénzbüntetés napi tételeinek a számát, valamint a pénzbüntetés egy napi tételének összegét emelje fel.

[12] Ezt követően hozta meg az elsőfokú katonai tanács a jelen felülbírálat tárgyát képező és fellebbezéssel támadott határozatát.

[13] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács az eljárási szabályokat betartotta, nem vétett olyan eljárási szabálysértést, amely megalapozná az ítélet hatályon kívül helyezését. Törvényesen járt el, amikor a büntetővégzéssel szemben előterjesztett tárgyalás tartása iránti kérelemre tekintettel az ügyben előkészítő ülést tűzött ki, amelyen büntetővégzését hatályon kívül helyezte. Eljárása során jórészt betartotta a Be. LXXVI. Fejezetében rögzített perrendi szabályokat.

[14] A vádlott az elsőfokú katonai tanács által fogatosított törvényes figyelmeztetéseket követően a bűnösségét a vád szerint beismerte és a tárgyaláshoz való jogáról lemondott. A másodfokú katonai tanács azonban felhívja az elsőfokú bíróság figyelmét arra, hogy a Be. 502. § (3) bekezdésében írtak előkészítő ülésen való megtörténtének, nevezetesen a Be. 500. § (2) bekezdésében írt teljes figyelmeztetés közlésének ki kell tűnnie a jegyzőkönyvből. Azonban jelen esetben a vádlott az előkészítő ülésen elhangzott figyelmeztetés [Be. 185. § (1) bekezdése, a Be. 186. § (4) bekezdése, a Be. 500. § (2) bekezdés b) pontja, a Be. 522. § (4) bekezdése, a Be. 523. § (1) bekezdése], valamint az „ismételt kioktatás” után úgy nyilatkozott, hogy az ismételt kioktatást tudomásul vette, a bűnösségét beismerő nyilatkozatát és a tárgyaláshoz való jogáról lemondását így is fenntartotta. Az elsőfokú katonai tanács a Be. 504. § (1)-(3) bekezdésében írtak szerint járt el, a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát elfogadó végzése törvényes. Az elsőfokú katonai tanács a végzés meghozatala során vizsgálta azt, hogy a vádlott beismerő vallomását a rendelkezésre álló bizonyítékok aggálytalanul alátámasztják-e. Indokoltan járt el akkor is, amikor az előzőekre tekintettel a vádlottat csupán a személyi körülményeivel kapcsolatban hallgatta ki.

[15] A vádlott terhére bejelentett katonai ügyészi, illetve a vádlott javára bejelentett védői és vádlotti fellebbezés nem alapos.

[16] Az elsőfokú katonai tanács a vádirati tényállással egyezően az ítélet [9] bekezdésében terhelő tartalmú történeti tényállást rögzített, és a vádlottat a vádirattal

egyezően, a Btk. 449. § (1) bekezdésébe ütköző de a (2) bekezdés c) pontja szerint minősülő alárendelt megsértésének büntetében mondta ki bűnösnek. Az elsőfokú bíróság helyesen minősítette a vádlott cselekményét.

[17] Az elsőfokú katonai tanács indokolási kötelezettségének a Be. 562. § (2) bekezdése figyelembe vételével tett eleget.

[18] Az elsőfokú katonai tanács a büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket jórészt helyesen tárta fel. Az irányadó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően értékelte a vádlott javára a bűnösségre is kiterjedő, feltáró, beismerő vallomást, a megbánást, azt, hogy a szolgálatát a hivatásos katonai szolgálatban eltöltött 15 év alatt kiválóan, rendkívül magas szakmai színvonalon teljesítette, az időmúlást, a sértetti közrehatást, a kedvező személyi körülményeket továbbá azt, hogy a szolgálati viszonyát az eset tanulságait levonva közös megegyezéssel megszüntette, illegőleg hogy korábbi hivatásához köthető társadalmi tevékenységet végez a egyesületi tagjaként. Helyesen értékelte a vádlott javára azt is, hogy a két kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik.

[19] Az elsőfokú katonai tanács súlyosító körülményt nem észlelt, azonban a másodfokú katonai tanács álláspontja szerint a vádlott terhére értékelendő - mint büntetés kiszabási körülmény - hogy feltűnően durva elkövetést jelent minden esetben a tettlegesség, ami katonai életviszonyokon kívül alkalmas lehet tettleges becsületsértés megvalósítására. Az ügyészség érvelésével szemben az időmúlás - különös tekintettel arra, hogy katonai büntetőeljárásról van szó, valamint arra is, hogy az ügy egyszerű megítélésű- a vádlott javára értékelendő.

[20] Az elsőfokú bíróság helyesen ismerte fel, hogy a törvénnyel első ízben összeütközésbe kerülő vádlottal szemben a Btk. 79. §-ában meghatározott büntetési célok maradéktalan eléréséhez szükséges és egyben elégséges is a Btk. 33. § (4) bekezdésének alkalmazásával a Btk. 50. § (1) és – helyesen – (3) bekezdése szerint kiszabott pénzbüntetés. Nem tévedett az elsőfokú katonai tanács a pénzbüntetés napi tételeinek és az egy napi tétel összegének meghatározásakor sem, a pénzbüntetés napi tételeinek száma a vádlott terhére rótt cselekmény tárgyi súlyával, míg egy napi tétel összege a vádlott vagyoni- és jövedelmi viszonyaihoz megfelelően igazodik.

[21] A másodfokú katonai tanács álláspontja szerint a vádlottal szemben magasabb napi tétel számú pénzbüntetés kiszabása már a büntetés célján túlmutató, aránytalan joghátrány lenne, a büntetési célok elérése intézkedés alkalmazása pedig nem lenne elégséges.

[22] A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának ítéletét – helyes indokai alapján – helybenhagyta.

[23] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 598. § (2) bekezdésén és a Be. 605. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2025. január 31.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. Dr. Belovai Henriette hb. százados s.k.

bíró bíró előadó

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának Kb.II.5/2024/11. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa 6.Kbf.48/2024/7. számú végzése folytán 2025. január 31. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2025. január 31.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke